
Vedlegg 5: Ordliste – forklaring av begreper brukt i rapporten

Akuttenger. Øyeblikkelig hjelp senger, plasser i sykehus, sykehjem eller andre institusjoner for pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp reguleres av spesialisthelsetjenesteloven (for helseforetak) eller helse- og omsorgsloven (for kommuner).

Allmennlege. Er vanligvis den legen pasienten møter først. I Norge er de fleste allmennleger fastleger. Allmennlegen skal ha en bred og generell kunnskap om alle sykdommer og helseplager som rammer befolkningen. Allmennmedisinen har som særpreg at den skal se og behandle hele mennesket. Fagområdet omfatter derfor kunnskap om individet, familien og samfunnet. Allmennmedisin er en av flere spesialiseringer man kan ta etter endt medisinstudium og turnusperiode.

Ambulant team. Tverrfaglig sammensatt team innenfor ulike fagfelt, for eksempel rehabiliteringsteam, rusteam, kriseteam, psykiatriteam og geriatriteam. Ambulante tjenester er diagnostikk, behandling og veiledning som ikke er stedsavhengig, men ytes mot enkeltbruker der han til enhver tid befinner seg. I denne sammenheng dreier det seg om tjenester mellom helseforetaket og kommunehelsetjenesten som er forankret i og samordnet av organisasjonenes ledelse. (Prosjekt Klinisk utvalg – ambulante tjenester, 2009.)

Angina pectoris. Hjertekrampe, som regel uttrykk for sykdom i hjertets kransarterier (coronarsykdom).

Barrierevaskeri. Har et fysisk skille mellom ren og uren side. Et barrierevaskeri for helse og omsorg skal tilfredsstille kvalitetsstandard NS-EN 14065:2002 Tekstiler – Tekstiler som er behandlet i vaskeri – Kontrollsystem for biologisk forurensning.

BUP. Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, administrativ enhet i spesialisthelsetjenesten.

Dehydrering. Uttørring, væskemangel. Eldre, skrøpelige pasienter kan være utsatt.

Delir. Det samme som “dilla”, “akutt forvirringssyndrom. Delir er et *nevropsykiatrisk syndrom* som først og fremst er kjennetegnet av

-nedsatt konsentrasjon og

-svekket oppmerksomhet samt et

-fluktuerende forløp

Definisjonsmessig har et delir alltid en bakenforliggende årsak og i all behandling av delir må man utrede og behandle pasienten for utløsende årsaker.

Demens. Et ervervet syndrom/symptombilde som kan skyldes forskjellige sykdommer, karakterisert av:

1) Svekket hukommelse (især for nyere data) og svikt i andre kognitive funksjoner (dømmekraft, planlegging, tenkning, abstraksjon). Deles inn i:

- Mild: virker inn på evnen til å klare seg i dagliglivet

- Moderat: kan ikke klare seg uten hjelp fra andre

- Alvorlig: kontinuerlig tilsyn og pleie er nødvendig

2) Klar bevissthet

3) Svikt av følelseskontroll, motivasjon eller sosial atferd, minst 1 av følgende: Følelsesmessig labilitet, Irritabilitet, Apati, Unyansert sosial atferd

4) Tilstanden må ha en varighet av minst 6 måneder.

Demensavdeling. En fellesbetegnelse for tilrettelagt enhet/avdeling i institusjon/sykehjem for personer med demenssykdommer. Begrepet "demensavdeling" bør etter hvert overta for betegnelse "skjermet enhet" og "sterkskjermingsenhet".

Demensteam. En tverrfaglig gruppe helsepersonell i kommunehelsetjenesten som har ansvar for utredning ved mistanke om demens, og oppfølging av personer med demens og deres pårørende.

Depresjon. Er en psykisk lidelse preget av et gjennomgripende, lavt stemningsleie samtidig med lav selvfølelse, og tapt interesse for aktiviteter som vanligvis gir glede.

Diagnose. Angir en metode ved problemløsning, innenfor medisinen er diagnosen navnet på symptomer og sykdommer.

Dialyse. Innen medisin er dialyse en metode for å fjerne avfallsstoffer som for eksempel urinstoff fra blodet når nyrene ikke er i stand til dette. Man har to hovedtyper av dialyse, hemodialyse og peritoneal dialyse. Disse har igjen mange undertyper. I *hemodialyse* ledes pasientens blod gjennom en slange til et filter som filtrerer bort avfallsstoffene fra blodet. Det rensede blodet føres så tilbake til kroppen. Denne prosessen skjer gjennom en dialysemaskin. I *peritoneal* dialyse blir en løsning av glukose ledet gjennom et kateter inn i peritoneum (bukhulen). Løsningen ligger der en stund for å absorbere avfallsstoffer, og blir deretter drenert gjennom kateteret.

DPS. Distriktpsikiatrisk senter, enhet innen spesialisthelsetjenesten.

Døgnopphold. Dag- og nattopphold i institusjon, i motsetning til dagopphold/dagbehandling og til poliklinisk behandling. Av og til brukes også betegnelsen stasjonær behandling.

Ergoterapeut. Helsepersonellkategori som arbeider innen ulike områder av helse- og sosialtjenesten. Ergoterapeuter gir tilbud til mennesker som av ulike årsaker har vansker med å utføre daglige aktiviteter. Tilbudet kan være aktuelt i alle aldre og livsfaser. Ergoterapeuter bygger opp under den enkeltes motivasjon og mulighet for å leve det livet den enkelte selv ønsker å leve. Tiltakene tar sikte på å fremme aktivitet, deltakelse, tilhørighet og tilfredshet i barnehage, skole, arbeid, hjem og fritid. Det er også et mål å forebygge ulykker, isolasjon og aktivitetstap.

Ergoterapeuters kartlegging av menneskers ønsker for eget liv, aktivitetsvaner samt kroppslige og mentale forutsetninger for handling, danner grunnlaget for ergoterapeutens tiltak.

Ergoterapeuter vurderer også hvordan menneskers omgivelser hemmer og fremmer aktivitet. Dette kan være hjem, arbeidsplasser, utdanningsinstitusjoner, offentlige bygg, barnehager, bo- og uteområder. Ergoterapeutstudiet er en 3-årig utdanning ved høgskole. Det er om lag 4000 ergoterapeuter med autorisasjon.

Fastlege. Allmennlege som har avtale med kommune om drift av allmennlegetjeneste iht. fastlegeavtale. Avtalen gir legen ansvaret for allmennlegetjeneste til alle personer på legens liste. Fastlegeordningen ble innført 1. juni 2001. Det er kommunens ansvar å besørge nødvendig helsehjelp for sine innbyggere.

Folkehelse. Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning (folkehelseloven).

Frisklivssentral. Frisklivssentralen er kommunens kompetansesenter innen levevaneområdene fysisk aktivitet, kosthold, tobakk og omfatter også psykisk helse. Frisklivssentralene er forankret i kommunehelsetjenesten og har tett samarbeid med andre aktører i kommunen: frivillige organisasjoner, private aktører samt tjenester i andre sektorer og andre nivå. Helsedirektoratet anbefaler etablering av frisklivssentraler i alle landets kommuner, alternativt gjennom interkommunale samarbeid. Nå har omtrent en tredel av landets kommuner etablert frisklivssentral.

Frivilligsentral. Frivilligsentral er møteplass og samhandlingsarena for frivillighet i lokalmiljøet. Frivilligsentralen skal bidra til å samordne den frivillige innsatsen som privatpersoner og frivillige organisasjoner i kommunen utfører, og dermed styrke og fremme det frivillige arbeidet. Frivilligsentralene skal ha en universell utforming og være et kontaktsenter for alle som ønsker å delta i frivillig virksomhet uansett alder, kjønn, økonomisk status og etnisk tilhørighet.

Fysioterapeut. Helsefaglig yrkesutøver som praktiserer fysioterapi, autorisert iht. helsepersonelloven. Fysioterapeut har kunnskap om kroppens bevegelser og funksjoner, kartlegger pasientens behov for behandling, opptrening og rehabilitering. Målet er at pasienten utvikler, gjenvinner eller holder ved like funksjonsevnen, og dermed forbedrer sin helse og livskvalitet.

Geriatri. Medisinsk spesialitet, eg. grenspesialitet under indremedisin.

Habilitering. Tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet. Habilitering er å oppøve ferdigheter, mens rehabilitering handler om å gjenvinne ferdigheter. Den måten arbeidet følges opp er i stor grad likt. Formålet med habilitering og rehabilitering i kommunen er å sikre at personer som har behov for det tilbys og ytes tjenester som kan bidra til stimulering av egen læring, motivasjon, øket funksjons – og mestringsevne, likeverd og deltagelse.

Hadeland Helsehus. Begrep i Forprosjektrapporten, betegner bygget som er tenkt å huse sengeavdeling og lokalmedisinsk senter. Samtidig en betegnelse for de tjenester, tilbud og funksjoner som er knyttet til dette lokalmedisinske senteret.

Helse- og omsorgsloven. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), trådte i kraft 01.01.12, erstattet kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Helseforetak. Et helseforetak (HF) er en norsk statlig virksomhet som eies av et regionalt helseforetak. Helseforetak yter spesialisthelsetjenester, forskning, undervisning og andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette. Virksomheten til helseforetak reguleres av helseforetaksloven av 2001. For Lunner og Gran er samarbeidende helseforetak Sykehuset Innlandet HF.

Helsefremmende arbeid. Defineres av WHO som *den prosess som setter folk bedre i stand til å få økt kontroll over og forbedre og bevare sin helse.*

Helsetorg. Begrep fra Forprosjektrapporten, betegnelse på servicetorget i Hadeland Helsehus. Helsetorget skal være det første en møter når en kommer inn hovedinngangen, og en "døråpneren" inn til de ulike tjenestene.

HF. Helseforetak.

Intermediæravdeling (IMA). Kommunalt driftet, mindre sengepost opp til 20 senger. Intermediæravdeling vil bli et nytt nivå i skjæringspunktet mellom kommunehelsetjenesten og helseforetakene, og vil inngå aktivt i pasientbehandlingen før, istedenfor eller etter sykehusinnleggelse. Kompetansen og bemanningsnormen er betydelig hevet i forhold til sykehjem, på grunn av at pasientgruppen er under aktiv behandling og dermed i behov av tettere oppfølging av helsepersonell. Dette ved daglig legetilsyn, mer fysioterapi- og ergoterapitjenester samt veiledning fra spesialisthelsetjenesten.

Intravenøs. Intravenøs terapi (forkortes i.v. eller iv), administrasjon av et legemiddel som i oppløsning eller suspensjon inn i et venøst blodkar, altså en parenteral administrasjonsform.

Medikamentet blir ført med blodstrømmen til hjertet og fordelt til hele organismen via arteriene. I praksis dreier det seg om en injeksjon eller infusjon. Den største fordelene med intravenøs administrasjon, er at medikamentet øyeblikkelig og i fullt omfang befinner seg i blodbanen. Ved peroralt inntak må legemiddelet først absorberes i fordøyelseskanalen.

Kognitiv svikt. Mental svikt.

KOLS. Kronisk obstruktiv lungesykdom, er en samlediagnose for en rekke nært beslektede sykdommer med kronisk og mer eller mindre irreversibel nedsettelse av lungefunksjonen. Diagnoser som hører til under denne samletermen, inkluderer kronisk astmatisk bronkitt, kronisk bronkitt med obstruksjon, bronkiektasi og lungeemfysem.

Kommunehelsetjenesten. Den del av helsetjenesten som kommunene har ansvaret for, jf. helse- og omsorgsloven.

Kommunelege. Samlebetegnelse på leger med allmennt medisinske og/eller samfunnsmedisinske oppgaver i kommunene, fast ansatt i kommunen. I juridisk sammenheng den lege som har ansvaret for medisinsk-faglig rådgiving, miljørettet helsevern, smittevern mv.

Kommuneoverlege. Tidligere som regel benevnt kommunelege I. Kommunens medisinsk-faglige rådgiver benevnes kommuneoverlege.

Koordinerende enhet. I henhold til § 7-3 i den nye helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunene ha en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. Denne enheten skal ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan, og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator.

Kreftsykdommer. Samlenavn på ca. 200 ulike kreftsykdommer som alle arter seg forskjellig. Felles for kreftsykdommene er at de starter med ukontrollert celledeling. Kreftsykdommene har mange felles trekk, men det er også mye som skiller dem fra hverandre. Dette innebærer at sykdomsforløpet for dem som får kreft, varierer mye alt etter hvilken type kreft det dreier seg om. Prognosen varierer også fra person til person med samme krefttype.

Lavterskeltilbud. Hjelpetilbud som tar imot uten henvisning, venting og lang saksbehandlingstid, som kan oppsøkes av brukere uten betalingsevne, er tilgjengelig for alle og som har høy grad av brukerinvolvering og aksept for brukerens ønsker/behov.

LMS. Forkortelse for *både* Lærings- og mestringssenter, som er et tilbud i spesialisthelsetjenesten, *og* for Lokalmedisinsk senter, som er et kommunalt konsept. I denne rapporten brukes forkortelsen for Lokalmedisinsk senter.

Lokalmedisinsk senter. Et helsetilbud der en eller flere kommuner samarbeider med spesialisthelsetjenesten om tjenester. Dette kan være tjenester før, istedenfor eller etter sykehusbehandling. Hvilke funksjoner som bør legges til et lokalmedisinsk senter, må vurderes ut fra lokale forhold og behov. Avtaler mellom kommuner og sykehus om lokalmedisinske sentre bør forankres i de lovpålagte samarbeidsavtalene mellom helseforetak og kommuner.

Mestringstilbud. (Lærings- og) mestringstilbud i kommunene blir trukket fram som gode tilbud for å «sikre mer tidlig intervensjon mot sykdomsutvikling, en bredere tilnærming til mestring av sykdom eller funksjonssvikt, og sikre at brukere over tid og gjennom tettere oppfølging i sitt nærmiljø får mulighet til å tilegne seg verktøy for å håndtere hverdagen på en bedre måte». *Lærings- og mestringssentre* skal fortsatt eksistere i helseforetakene.

Omsorgsteknologi. Omsorgsteknologi er IT-baserte løsninger til bruk i omsorgssektoren. Dette omfatter kroppssensorer, sporingsteknologi, automatiserte maskiner som løser praktiske oppgaver i hjemmet, og administrative datasystemer som bedrer informasjons- og arbeidsflyten i omsorgstjenestene. Teknologiske løsninger i egen bolig kan gi funksjonshemmede, eldre og andre hjelpetrequende en bedre, tryggere og mer selvstendig hverdag. Teknologien

finnes på markedet, men foreløpig er det få norske kommuner og privatpersoner som har tatt hjelpemidlene i bruk.

Palliativ enhet. Lindrende enhet, en sengepost hvor pasienter med uhelbredelig langtkommen sykdom får tilbud om tilrettelagt behandling for sine symptomer og smerter, og hvor pasient og pårørende blir møtt og forstått i forhold til sin situasjon. I utgangspunktet tar lindrende enhet inn pasienter som er ferdig utredet for sin grunnsykdom, og som ikke lenger befinner seg i kurativ fase.

Poliklinikk. Institusjon som behandler pasienter uten innleggelse på sengepost. Poliklinikk benyttes vanligvis om institusjoner som tar imot pasienter til spesialisert undersøkelse eller behandling etter henvisning fra allmennlege. Selv om poliklinikker tradisjonelt har vært tilknyttet sykehus, er dette ikke noe krav.

Primærhelsetjenesten. Allment sett brukt om helsetjenesten utenfor institusjon, gjerne med vekt på helsefremmende og forebyggende arbeid, allmennlegetjeneste og sykepleietjenester utenfor sykehus. I norsk språkbruk oftest synonymt med kommunehelsetjeneste.

Psykisk. Sjelelig. Uttrykket brukes ofte synonymt med mental, og i motsetning til kroppslig, fysisk, somatisk.

Radiologi. Strålelære, oftest om røntgenstråling og stråling fra radioaktive stoffer – og disse strålenes anvendelse i medisinsk undersøkelse og behandling. Radiologien omfatter også bruk av ultralyd og magnetresonans i diagnostikk og behandling. Medisinsk radiologi er også en medisinsk spesialitet.

Rehabilitering. Helse- og omsorgstjenester som har til formål å gjenvinne fysisk, mental eller sosial funksjonsevne som er tapt på grunn av sykdom eller skade. Målet er å gjøre den enkelte bruker i stand til å fungere så godt som mulig i dagliglivet ut fra sine forutsetninger og ønsker.

Samfunnsmedisin. Det medisinske fagområdet som har sin oppmerksomhet rettet mot helsetilstanden i hele eller deler av befolkningen og på livsmiljøet og samfunnsforholdene befolkningen lever i. Faget bygger på erkjennelsen av at det er en sammenheng mellom helse og samfunn.

Samhandlingsreformen. Reform som skal bøte på noen av de største utfordringene i Helse-Norge på sikt. Flere eldre og flere med kroniske og sammensatte lidelser, er viktige stikkord. Reformen skal bidra til å dempe kostnadsveksten i helsesektoren. Den skal også bedre situasjonen for dagens «svingdørspasienter», som opplever at de ulike delene av helsevesenet «samhandler» dårlig. Inneholder to nye lover, en rekke nye forskrifter, administrative, økonomiske og faglige endringer.

Sengeavdeling. Uspesifikk betegnelse for avdeling i sykehus, sykehjem eller intermedieær avdeling. I *denne* rapporten brukt om en avdeling i Hadeland Helsehus (lokalmedisinsk senter), som har senger for utskrivningsklare pasienter fra sykehus som trenger videre kommunal utredning, for intermedieærpasienter (se intermedieæravdeling) og for pasienter med øyeblikkelig hjelp behov for sengeplass.

Seniorsenter. Et sosialt møtested, som stimulerer til frivillig innsats og aktivitet og forebygger isolasjon og ensomhet for personer over 60 år. Har som mål å fremme psykisk og fysisk helse og er arena for veiledning og rådgiving.

Sepsis. Blodforgiftning, alvorlig sykdomstilstand som kan oppstå når bakterier (grampositive eller gramnegative) eller sopp formerer seg i blodbanene.

SI. Forkortelse for Sykehuset Innlandet HF.

Somatisk. Legemlig, som har med kroppen å gjøre. Motsatt: psykisk.

Spesialist. I denne rapporten, lege med godkjent videreutdanning i en medisinsk spesialitet. I norsk dagligtale som regel betegnelse for spesialist i spesialisthelsetjenesten, som indre-

medisiner, kirurg, radiolog mv., i motsetning til de to medisinske spesialitetene mest knyttet til kommunehelsetjenesten, allmenntilleggsmedisin og samfunnsmedisin.

Spesialisthelsetjenesten. Betegnelse på helsetjeneste ytt med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven, som trådte i kraft i 2001. Fra og med 2002 er det staten gjennom de regionale helseforetakene (RHF) som har plikt til å sørge for nødvendige spesialisthelsetjenester til befolkningen. Dette ivaretas i hovedsak gjennom de helseforetakene (HF) som eies av de regionale helseforetakene. I tillegg til undersøkelse og behandling som krever spesialistkompetanse, har spesialisthelsetjenesten ansvar for å medvirke ved helsefaglig forskning, utdanning av helsepersonell og utdanning av pasienter og pårørende. Foruten drift av sykehus og spesialistpoliklinikker, omfatter spesialisthelsetjenesten ambulansetjenester, laboratorievirksomhet og finansiering av visse privatpraktiserende lege- og psykologspesialister.

Stasjonært opphold. Institusjonsopphold, sengeopphold, døgnopphold, i motsetning til poliklinisk behandling.

Teleradiologi. System for digital bildeoverføring via nett av for eksempel røntgenbilder. Muliggjør tjeneste der bilder tas lokalt, mens radiologen sitter annet sted og gransker bildene.

Tildelingsenhet. Administrativ enhet i kommunenes helse- og omsorgstjeneste som mottar og saksbehandler krav etter helse- og omsorgsloven, uavhengig av utøvende enhet/tjenesteyter.

Tilrettelagte tjenester. Tilrettelagte tjenester yter tjenester til psykisk utviklingshemmede, funksjonshemmede og personer med ervervede skader.

Trygghetsplass. Døgnplass til korttidsopphold for personer som i en periode har behov for økt trygghet gjennom tett kontakt med personale, faste måltider og hjelp til å opprettholde normal døgnrytme.

Tverrfaglig. Som omfatter flere faggrupper. I klassifiseringen av ulike former for faglig samarbeid skjelles det gjerne mellom tverrfaglighet (utvikling av felles begreper og metoder) og flerfaglighet (parallele grep på samme problem).

Universell utforming. Utforming av bygninger, produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning eller spesiell utforming. Det er en allmenngyldig utforming som innebærer at de endelige løsningene skal være for alle mennesker, og være gode totalt sett. Et mål er å oppnå tilgjengelighet og full deltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne gjennom hovedløsninger som kan brukes av alle. Kan også betegnes *brukertilpasset design*.

Utagering. Tendens til å leve ut indre konflikter, impulser eller affekter uten å ta hensyn til situasjon og de konsekvenser væremåten kan ha for andre. Begrepet brukes vanligvis i negativ betydning. Utagering kan skje når personer er under stort indre press, men det kan også være del av en psykisk lidelse som for eksempel schizofreni, en manisk episode, demens eller en alvorlig personlighetsforstyrrelse. Atferd som oppfattes som utagering, kan også oppstå som en konsekvens av akutt påvirkning av hjernens funksjon, for eksempel påvirkning av rusmidler eller hjernesykdom (for eksempel epilepsi).

Utredning. I denne rapporten brukt om kartlegging av symptomer, tegn, adferd mv. knyttet til pasienter. Diagnostisering er en kartlegging av medisinske tilstander i forhold til et diagnosesystem.

Utskrivningsklar. Begrep fra forskrift, knyttet til at pasient som ligger i sykehus, ikke lenger er i behov av behandling i spesialisthelsetjenesten. Ikke nødvendigvis det samme som ferdigbehandlet.

Yngrebølgen. Begrep som i den offentlige debatt betegner en strøm i fremtidens arbeidsmarked, som gjør at stadig flere flytter til en voksende tjenestesektor i nærheten av de store

byene. De yngre flytter samme vei for å få seg utdanning. Flere og flere tar høyere utdanning. De gamle blir i stor grad boende. Flere og flere blir gamle. Spørsmålet blir da hvem som i fremtiden skal ta seg av de eldre og pleietrengende rundt omkring i de tusen hjem og i de tusen pleieinstitusjoner? Når de yngre og arbeidsføre flytter ut, svekkes ikke bare rekrutteringen til pleie- og omsorgsyrkene, men også kraften som ligger i den familiebaserte og frivillige omsorgen.

Øyeblikkelig hjelp. Det å yte hjelp snarest mulig når dette er påtrengende nødvendig. Plikten er pålagt leger og annet autorisert helsepersonell, jf. helsepersonelloven § 7, og den påligger også de regionale helseforetakene, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3-1. Av pasientrettighetsloven § 2-1 følger det at pasientene har en korresponderende rett til å få slik hjelp. Helsepersonellens plikt strekker seg ikke lenger enn til å gi den hjelpen de «evner» å gi. Slik sett er kravet til dem relativt. Helseforetakenes plikt er ikke på samme måte relativ, det stilles et mer objektivt krav til nivået på (standard) på den øyeblikkelige hjelpen. Kommunene har en plikt til å yte øyeblikkelig hjelp iht. helse- og omsorgslovens § 3-5, 1. ledd. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp etter første punktum gjelder undersøkelse, behandling eller annen hjelp som det er forsvarlig at kommunen yter. Det viktigste element her er legevakt. Fra 2016 innføres ytterligere en øyeblikkelig hjelp-plikt for kommunene, jf. helse- og omsorgslovens § 3-5, 3. ledd. Kommunen skal etter tredje punktum sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.